

Liturgie

We mogen als gemeente niet zingen in de kerk, maar we hebben vandaag wel 2 zangers die liederen voor ons gaan zingen: Eddy en Ingrid Kooistra uit Dokkum.

Welkom en stilte

Luisteren naar lied 286

Bemoediging en groet

Gebed van toenadering

Goede God,

Wij zijn vaak bezig met de kleine zorgen van alledag.

Ze leiden ons af

van wat in het leven echt van waarde is.

Breng ons dit uur tot rust bij U.

Schenk ons de wijsheid van Uw woord en

doe ons inzien wat ons werkelijk tot vrede strekt.

Dat vragen wij U in Jezus' naam.

Amen.

Luisteren naar lied 723

Gebed voor de opening v.h. Woord

God van liefde en genade, als wij in staat zijn

U en elkaar te zegenen, dan ervaren wij dat als een zegening van U.

Houd ons de hand boven het hoofd, heel de weg die wij gaan uw toekomst tegemoet,

zodat ons leven waarde krijgt voor U en voor de mensen om ons heen, Amen.

Lezing Spreuken 9:1-12

Muziek

Lezing Matteüs 25: 1-13

Luisteren naar lied 751

Verkondiging

Muziek

Luisteren naar lied 758

Gebeden, afgesloten met Onze Vader

Hemelse Vader,

wij danken U voor al het goede dat wij ontvangen in ons leven,

wij ervaren het hele leven als een geschenk van U, ook als het wat minder gaat, ook als er een crisis is zoals nu met het coronavirus dat rondwaart.

Uw goedheid en wijsheid stemt ons desondanks vol vreugde, vol dankbaarheid.

God in ons, en boven ons uit,

mensen zijn uw stem in deze wereld, in de liefde van de een aan de ander komt Gij aan het licht.

Wij bidden U dat ook wij U hoorbaar en zichtbaar maken

in ons doen en laten van alledag, zoals Jezus dat deed, uw liefde, uw licht, uw warmte, uw nabijheid, voor tijd en eeuwigheid.

Wij bidden voor uw wereld, waarin de verdeeldheid tussen mensen en groepen toeneemt.

We zijn geschokt door de aanslagen in Frankrijk, geschokt dat jonge mensen zich op zo'n terroristisch pad begeven. Wij bidden om bescherming voor hen die kwetsbaar zijn, voor Joden, christenen en moslims, die geweld afwijzen en naar ware vrede zoeken.

Wij bidden voor de zieken en de mensen die bang zijn om ziek te worden.

Wees met de zorgverleners, met allen die in het ziekenhuis werken.

Geef dat de zorg overeind blijft in deze tijd, waarin grote aantalen corona patienten verzorgd moeten worden. Heer ontferm U.

Wees met de eenzamen en de rouwenden, wees he met uw liefde nabij.

Zo leggen wij in stille onze gebeden voor U neer... Onze Vader.

Luisteren naar lied 422

Zegen, amen.

Thema: het komende bruiloftsfeest voor wijze mensen

Focus: de bruidegom komt veel te laat!

Vraag: waar is Gods wijsheid thuis?

Gemeente van onze heer Jezus Christus,

Het gaat in de teksten om het komende bruiloftsfeest voor wijze mensen. De wijsheid wordt beloond, met een heerlijk feestmaal, lezen we in Spreuken. En wijsheid laat je zelfs toegang krijgen tot het feest van Jezus' wederkomst. Een grotere aanbeveling van wijsheid is nauwelijks denkbaar in de Bijbel.

Jezus is in gesprek met de Farizeeën. 5 meisjes, getal 5 duidt op de Thora. Volgelingen van Jezus en de Farizeeën hebben allebei de Thora. Toch is er een verschil. Het verschil is de olie. Waar gebruikte men olie voor? Om een koning of profeet te zalven. De messias is de gezalfde van God. Dat is immers de betekenis van messias: gezalfde. Wat is dus het verschil tussen de wijze en de dwaze meisjes? De messias! De ene groep gelooft wel dat de messias gekomen is. De andere groep niet. Zij missen de olie, waarmee je een messias zalft, of waarmee een gedoopte wordt gezalfd als teken van de heilige Geest. Op deze symbolische manier wordt denk ik duidelijk waar het Matteüs om gaat: als de Heer wederkomt, dan gaat het om de wijsheid die zich tot de Messias bekent, tot Jezus.

Het zoeken naar wijsheid is in alle grote beschavingen terug te vinden. Spreekwoorden zijn de vroegste uitdrukkingen van een wijze levenservaring. De wijsheidsboeken uit het eerste testament, hebben invloeden ondergaan van de wijsheid van Egypte en Mesopotamië. Het boek *Spreuken* bevat een fragment (Spr. 22, 17-23, 12) dat opvallend veel overeenkomst vertoont met het Egyptische wijsheidsboek Ame-ne-mope.

De wijze verwijst de mens naar zichzelf. De zin "Ken uzelf", ooit gesproken door Socrates, behoort tot de oudste inzichten van de wijsheid. Sint Augustinus hernam dit op zijn eigen manier: "*Gij moet niet naar buiten gaan, keer binnen in uzelf. In het innerlijk van de mens woont de waarheid.*" Wijsheid kan je dus niet zomaar delen, alsof het olie is die overgegoten kan worden van de ene kruik in de andere. Nee, wijsheid groeit met de jaren. Een geloof dat jaar op jaar wordt volgehouden, temidden van alle narigheid van deze wereld, dat groeit. Het innerlijk groeit. Omdat je met jezelf te rade bent gegaan, en met God. Heer, U hebt mij behouden, elke keer dat ik wilde afdwalen. Heer, U bent trouw en liefdevol. Daarom staat er ook in Spreuken dat "Wijsheid begint met ontzag voor de Heer".

Een wijze weet wat er in de mensen omgaat, aan goede maar ook aan slechte impulsen. Een duiveltje op de schouder, als teken van begeertes die ons misleiden. Een arme man wou bij de rabbi komen, maar moest twee uur wachten, omdat daar reeds een rijk man binnen was. Eindelijk kwam hij bij de rabbi. Deze gaf hem een beetje geld en liet hem meteen naar buiten gaan. De arme man was ontstemd over deze behandeling en reageerde: "Rabbi, met een rijke spreekt u twee uur en mij stuurt u reeds na twee minuten weg". De rabbi antwoordde: "Van u wist ik reeds na twee minuten dat u een bedelaar zijt. Maar om hetzelfde te weten te komen van die rijke, heb ik twee uur nodig gehad". Dit verhaal geeft aan dat rijkdom een obstakel kan zijn voor wijsheid: rijkdom kan je trots en verwaand maken, zodat je jezelf voor de gek houdt.

De wijsheid van andere culturen raakt ons meer dan vroeger. De wijsheid van de rabbi's wordt in sommige christelijke kringen ijverig bestudeerd. Ook de invloed van het boeddhisme neemt toe in het Westen. De Dalai Lama heeft hier een breed gehoor. Ook in de kerken kwam er een nieuwe kijk op andere religies. De religies worden niet meer louter bekeken als menselijke dwaasheid, maar als mogelijke vindplaatsen van wijsheid. Vandaar de nadruk op dialoog met andere godsdiensten: we verwachten dat Gods Geest ook aan het werk in het hart van mensen buiten de kerken.

Wijsheid is een levenskunst. De wijze uit de bijbel tracht vooral te weten te komen hoe hij moet leven om het ware geluk te bereiken. Iedere mens die bedreven is in zijn beroep verdient reeds de naam van wijze (Jes. 40, 20). De wijze bij uitstek is de mens die de levenskunst verstaat. Hij heeft een heldere kijk op de wereld die hem omgeeft en hij vergist zich daarin niet. Hij kent haar gebreken, maar keurt ze niet goed (Spr. 13,7). Hij doorziet wat er in het mensenhart omgaat. Hij verheugt er zich om of hij is er bedroefd om (Spr. 13,12).

Tegenwoordig wanen heel wat mensen zich wijs. Ze twitteren erop los. Ze doen allerlei uitspraken over onderwerpen waar ze zich niet of nauwelijks in verdiept hebben. Daar is een goed woord voor: kletspraat. Het is niet meer dan geklets, oeverloos gezwets. Allerlei complot theorieën steken de kop op en wordt moeiteloos op internet of twitter gezet. Een aanzienlijk deel van de nederlandse bevolking blijkt inmiddels te geloven dat de corona epidemie een samenzwering is van politici of van Bill Gates. Het slaat helemaal nergens op, maar dit soort complot theorieën vindt gretig aftrek op de sociale media.

Het is dan ook niet vreemd dat de verdeeldheid in de wereld hand over hand toeneemt. Protesten van burgers worden steeds brutaler en gewelddadiger, hulpverleners en politie worden aangevallen, Nederlandse kamerleden moeten beveiligd worden als ze de tweede kamer verlaten, en de Amerikaanse presidentsverkiezing dreigt te ontaarden in een burgeroorlog. Dit soort onzin hoor je niet alleen in Nederland, nee uit heel veel landen horen we dwaasheid. Aanslagen in Frankrijk. Een hetze tegen president Macron. etc. etc. Ik denk dat de gemiddelde wijsheid van alle wereldburgers sinds de eeuwwisseling sterk is gedaald en de dwaasheid sterk is toegenomen.

Ten slotte. De wijze stelt regels op voor zijn leerlingen, werkzaamheid, nederigheid, bezonnenheid, gereserveerdheid, achtzaamheid in het spreken. Hij verwerkt Gods geboden in praktische raadgevingen. Hij baseert zijn vermaningen op de ervaring, zoveel mogelijk, maar zijn inspiratie put hij uit de omgang met God. Een wijze wordt nog wijzer als je hem berispt, staat in Spreuken een rechtvaardige vergroot zijn inzicht door wat je hem leert. Zo zou het moeten zijn, maar zo gaat het op sociale media niet.

Al deze dingen heeft Jezus ook gedaan. Hij is meer dan een wijsheidsleraar. Hij is meer dan koning Solomo en de koningin van Saba. Maar Hij heeft in zijn optreden en in zijn manier van spreken veel gemeen met de Joodse wijsheidsleraars. Jezus was vervuld van wijsheid (Luc. 2,40). "Hij werd een wijs en volwassen man, die steeds meer in de gunst kwam bij God en de mensen" (Luc. 2,52). Hij zelf zal wijze woorden in de mond van zijn volgelingen leggen om hun tegenstanders te kunnen weerstaan (Luc. 21,15). Laten wij Hem volgen, de Heer die het vleesgeworden Woord is, het Woord van wijsheid en goedheid, Amen.